

РІЖНІ ВІСТІ

Антанта не противиться миру Польщі з Росією.

ЛОНДОН, 3 лютого. — Питання, чи Польща має заключити мир з більшовіками, було предметом останнього наради між антантою і Польщею. Хоч виразне становище антант в цій справі не є ще ясне, однак в дипломатичних кругах твердять, що антанта не виступила ще з ніякими закладами проти такого наміру.

Всі признають, що положення Польщі є дуже трудне. Вона за слаба, аби вести війну з більшовіками без посторонньої допомоги. Мир, який заключила Естонія з більшовіками, також не є сприятливою обставиною для Польщі в випадку війни з більшовіками.

Польща не буде воювати з Росією.

ЛОНДОН, 2 лютого. — Більшевські делегати в Дортмунді (Естонія) заявили, що Польща залишила воєнні приготування проти Росії, за якими мали відбуватися походи на Москву і Петроград. Польща вступила на цей шлях, говорять делегати, тому, що Естонія «відповідало мировим умовам з соювіською Росією», відступила свою обітницю дати розпоряджисті Польщі свою армію, як рівнож свою пристань Ревель.

Більшовики заняли Николаїв.

ЛОНДОН, 3 лютого. В урядовім доносенні до міністра війни з Одеси під датою 2 лютого сказано, що більшовики здобули Николаїв і наступали тепер на Очаків. В доносенні додають, що вгляди на вдержане Одеси є дуже малі.

Соювіське правительство остерігає Георгію.

ЛОНДОН, 2 лютого. — Передана тут бездротна телеграма, яку вислав московське соювіське правительство до прем'єра Георгія Гегечекора докоряє георгієвське правительство за його обіцяне становити себе дотично боротьби з останками старій деспотичної Росії та за зносини з Британцією і Французами в справі нової офізиви проти соювіської Росії.

В телеграмі сказано, що соювіське правительство не буде ставати до переговорів з георгієвською республікою, хіба що вона відкине свої запитання до держав антант взяти участь в боротьбі проти соювіської республіки і не дозволить висаджувати війська на георгієвську територію.

Довг світла збільшився через війну в п'ятеро.

НЮ ЙОРК, 2 лютого. — В Нейшенед Сіті Банку обчислено сьогодні, що довг світла вносить під сю пору \$200,000, 000,000, тоді як в 1914 р. сей

довг вносив лиш \$40,000,000,000.

Від 1914 р. скількість паперових грошей в обігу зросла о 600 процент, тоді як резерви золота на їх покриття збільшилися лиш о 40 процент. Навічна вартість паперових грошей в тринадцятих головних державах, яка в 1914 р. вносила \$7,250,000,000, піднесла ся вчасі заключення перемир'я до \$40,000,000,000, а в грудні 1919 вносила вже \$50,000,000,000, не включачи в се \$34,000,000,000, які видають російське соювіське правительство.

Можливість зміни правительства.

ОТТАВА, 3 лютого. — За два тижні збере ся на нараді домінійний парламент в Оттаві і, як деякі предсказують, буде се послідня сесія парламенту. Хоч всі предвиджують, що надходяча сесія домінійного парламенту буде дуже бурлива, то правительство не вкладає надії на успіх і теперішнє правительство обіцяє далі в силі аж до слідуєчих виборів, які відбудуть ся за три роки.

Вислід надходячої сесії залежати буде головнє від Т. А. Керрара, бушого міністра рільництва, котрий став тепер провідником фермерської партії, яка здобула собі велику силу в Онтаріо і західних провінціях. На сторону Керрара, як говорять, може перейти багато послів, котрі попірали до тепер правительство, і в сей спосіб спричинити його упадок.

Мартенс каже, що торгувати з Росією можна через зносини з сов. правительством.

ВАШІНГТОН, 2 лютого. — Мимо оповіщення, що голова кварти російських кооператив в Парижі дістала дозвіл від соювіського правительства на торговельні зносини з заграничними краями, Людвик Х. А. К. Мартенс, представник соювіського правительства в сім краю, заявив сьогодні, що загранична торгова з Росією є можлива лиш через безпосередні зносини з соювіським правительством. Такі зносини, каже Мартенс, можуть наступити доперва тоді, аж Росія позбуде ся боротьби з чужинськими наїздниками, та як буде знесена цілковито бюрократія проти неї.

Він казав також, що російські кооперативи за границею не мають жадних зносин з центральним бюро в Москві; що вони піддержували діяльність Колчака і Денікіна, отже не мають нічого спільного зі Соювітом, та що Злучені Держави і антанта зладжену пробували би вести бізнес з ними.

Мартенс опирає свої твердження на каблетрамі, яку одержав сьогодні від Літвінова, соювіського представника, який тепер перебуває в Копенгазі в торговельній справі з представником Великої Британії ОтГредом.

Тайний арсенал в Берліні.

БЕРЛІН, 1 лютого. — Під час дискусії, яка велась вчора в німецькій парламенті над пропозицією незалежних соціалістів, щоб звести воєнні склади, заявив Др. Гайне, пруський міністр внутрішніх справ, слідує:

"Ту десь знаходиться тайний арсенал в Берліні, але до тепер ми не могли еше його вислідити".

Колчака буде судити вищий суд в Москві.

ЛОНДОН, 2 лютого. — Делегати з містока на сибірсько-маньчурській границі до "Дейлаі Мейла" говорять, що Іркуцький союіт організує революційний трибунал, який має судити адмірала Колчака, бушого голову "всеросійського правительства" в Сибірі.

Крім того говорять ся, що ходять слухи, будто би Колчака мав бути висланий до Москви під вищий суд. Сей сама вистка подає, що ситуація в східній Сибірі вже спокійна і що всі поля з золотими копальнями здовж ріки Лени стали націоналізовані.

Третій всеросійський конгрес народного господарства в Москві.

ЛОНДОН, 26 січня. — Бездротна депеша з Москви доносить, що там відбуває ся тепер третій "всеросійський конгрес народного господарства", на котрім є присутних 250 делегатів. В їх числі є найбільші учені краю.

Проф. Ломоносов, недавно повернувшись до соювіської Росії із Злуч. Держав, виступив на конгресі з промовою, в котрій остерігає перед егістичними намірами союзних капіталістів, котрі старують ся захопити російські національні багатства. Він тому дораджує декотрі економічні реформи і охорону національних багатств краю.

Виконавчий комітет конгресу складає ся з слідуєчих більшевських лідерів: Бухаріна, Мілютіна, Рикова, Томського. Ногіна, Катарова і Кутузова.

Більшовики евакуували Латвію.

ЛОНДОН, 9 лютого. — Видана тут латвійською легацией заява говорити, що більшовицькі війська опустили цілковито Латвію.

Троцький займає уряд комісара транспорту.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 9 лютого. — Лев Троцький, російський більшевський міністр війни і маришкарі, стане директором і головним комісаром транспорту і його обовязки ген. Полянова. Команда російськими військами на Сибірі буде видана в руки ген. Егерта, а ген. Іванов буде доводити більшевськими військами в Туркестані.

Італійські соціалісти хотіли опублікувати всі дипломатичні документи.

РИМ. — Внесене в італійській парламенті, щоб опублікувати всі дипломатичні документи ушло, помімо того, що цілий соціалістичний блок за ним голосував. Прем'єр Нітті і міністр заграничних справ Сціаліося заважно виступили проти внесення.

Протест проти зменшення порції хліба в Німеччині.

БЕРЛІН, 3 лютого. — "Дайтунг ам Міттанг" поміщує нині на своїх сторінках протест проти зменшення порції хліба з 260 грамів на 200 грамів. В протесті тим звертає ся увагу правительство на се, що воно обіцяло рільникам дати якісь нагороди за доставку потрібних споживчих средств.

Бермонт-Авалов збожеволів.

КОПЕНГАГА, 4 лютого. — Одержано вісті, що буший командант російсько-німецьких військ, полковник Бермонт Авалов, який пару місяців тому робив невдачні походи на Ригу, останнього часу почав проявляти признаки божевільства. Його відіслано до божевільного дому в одному естонській містоку.

Одеський гарнизон Денікіна потрап в полою.

ЛОНДОН, 6 лютого. — Велика частина Денікінового гарнизону в Одесі потрапа в полою. Такі відомости наспіші з Одеси надіслав кореспондент "Сентрал Нюз" в Парижі. Оставше військo зістало розоружене на румунській території.

По всі Норвегії встановлені жовнірські ради.

КОПЕНГАГА, 4 лютого. — По цілій Норвегії встановлені жовнірські ради. Вся норвезька армія реорганізована на взір російської армії. В кінці лютого має бути зїзд соціалістів Естонії, Лялліандії, Фінляндії і Польщі, де буде піднята справа про політичне положення тих країв. Комуністи в Фінляндії виступили за соціал-демократичну партію і утворили комуністичну партію.

Зрештигував, бо не хотів вислати листи оскарженим о воєнні злочини Німці.

ПARIЖ, 4 лютого. — Барон Лернер, голова німецької мирової делегачії, вивхав сей ноти з Парижа до Берліна. Він відказав ся сьогодні вислати до Берліна зладжену антантолюсту осіб, оскаржених о воєнні злочини, і залучену до неї ноту з інструкціями.

Лернер звернув листу і ноту французському министерству заграничних справ і сповістив його про свою резигнацію зі становища голови німецької мирової делегачії. У своїм письмі Лернер говорить, що

річ абсолютно неможлива для нього і для членів делегачії приймати відвічальність за пересилку до Німеччини листи ноти антант. Він оповістив, що ціла німецька делегачія має намір-вихати сьогодні ввечерю до Берліна.

Італійські селяни забрали палату князя і присилували його віддати їм землю.

ПАЛЕРМО, 4 лютого. — Селяни в Рібара, провінції Джірдженті, на полудне від Палермо, напали на палату князя Рівони, розбрили вартових жовнірів, ранили карабінера і відтак-забрали все з палати.

Самий князь був примушений підписати документ, що він зрिकाє ся своєї землі в користь селян. Після того йому дозволено опустити місцевість.

Правительство післало зараз сильну військову поміч на Успоєнене селян. Много арештовано за бунт.

Страйкері обкидали камінем бушого міністра.

БЕРГАМО, Італія, 4 лютого. — Сеніор Креспі, буший міністр, зїстав обкиданий камінем, коли хотів пробіляти до страйкочих в Ціпріатедела ткацьких робітничків.

Навіть Гомперса називає "радикалом".

ВАШІНГТОН, 4 лютого. — Посол Блентон з Тексас критикував знову сьогодні Самуїла Гомперса, президента Американської Федерації Праці, на засіданні палати послів. Він доказував, що Гомперс є небезпечним радикалом і між иним сказав, що "сей радикалний вовк за довго скривав ся в овечій шкурі".

Мартенс просить рос. правительство освободити полонених членів Американського Червоного Хреста.

ВАШІНГТОН, 4 лютого. — Л. Х. А. К. Мартенс, соювіський представник в Америці опублікував нині каблетраму, яку він вислав до Літвінова, перебуваючого під сю пору в Копенгазі, і в якій він радить рос. правительству безусловно освободити всіх тих американців, членів Червоного Хреста, яких взято недавно в полою.

Каже, що Американці працювали разом з більшовіками над викликанем революції в Німеччині.

ВАШІНГТОН, 4 лютого. — Підчас нинішнього переслухання Людвика Х. А. К. Мартенса, соювіського представника в Злучених Державах, перед сенатською підкомісією, яка розсліджує російську пропаганду в сім краю, найбільше вражіння на членах комісії викликала твердження Мартенса, що в 1918 р. агенти комісії публичного інформования, яку створено підчас війни як інформаційну агенцію правительства, та інші урядники Злучених Держав працювали зі соювіськими урядниками над викликанем революції в Німеччині, а рівночасно збирали в Росії документи, аби мати докази, що соювіські урядники є пдастими агентами Німеччини. Мартенс казав, що се були власне ті папери, які пізніше опублікувані під назвою "Документи Сиссона".

Ті реваліції Мартенса заставили голову комісії Мозеса заважати, що Джордж Кріг, голова комісії публичного інформования, очевидно "працював одною рукою зі Сівітами, а другою проти них", на що Мартенс відрід, що воно дійсно так було.

Із згаданих американських урядників Мартенс назвав помірно Реймонда Робінса, бушого голову американської місії Червоного Хреста в Росії, як одного з тих, які співділали зі Сівітами в пропаганді проти Німеччини.

Викинули протистрайкочі постанови з законопроекту.

ВАШІНГТОН, 4 лютого. — На спільній конференції представників обох палат конгресу прийшло сьогодні до згоди дотично законодавства, потрібного для уладження відносин, що виринуть через звернене залізнич під приватну контролю 1 марта. З-предложеного в тій справі законопроекту Коммінса викинуто всі протистрайкочі постанови, які були викликані сильніми протестами і погрози серед зорганізованого робітничства.

Замість тих постанов конференція рішила пропонувати янші міри дотично страйків, а які в дійсности будуть накладати на працьодавців і робітників обовязок передавати свої спори до вирішеня федеральної комісії, яку назначить президент.

Мартенс просить рос. правительство освободити полонених членів Американського Червоного Хреста.

ВАШІНГТОН, 4 лютого. — Л. Х. А. К. Мартенс, соювіський представник в Америці опублікував нині каблетраму, яку він вислав до Літвінова, перебуваючого під сю пору в Копенгазі, і в якій він радить рос. правительству безусловно освободити всіх тих американців, членів Червоного Хреста, яких взято недавно в полою.

Франція недоволена з відмови помічі Польщі проти Росії.

ПАРИЖ, 4 лютого. — Очевидне рішене антант не давати Польщі матеріальної помічі проти більшовицьких викликань страшене недоволене у французській пресі і в французьких дипломатичних кругах, які кадууть колоди кождому крокові на дорозі до мира зі соювіською Росією, що є метою, до якої Лойд Джордж веде альянтські держави. Франція бажає, аби Польща була бар'єрою проти більшовицьких Лойд Джордж є проти такого плану, вважаючи його злишнім.

В сім справі Лойд Джордж прийшов видимо до слідуєчого рішеня: Як Польщі опублікувати поза межі своєї держави, то їм не треба буде воювати з більшовіками. А як би вони захотіли займати становища яких сто або більше миль поза границями Польщі, то не

дістануть помічі від антант на вдержане тої території. Соювіське правительство продало мир Польщі і Лойд Джордж мабудь гадає, що Польща повинна прийняти пропозицію Сівітів. В кождім разі він не думає піддержувати їх в поході проти більшовицьких Італія, як, здаєть ся, вважає заключені Лойда Джорджа по правним.

Та Франція видимо не може розстати ся з теорією Фіша, який твердить, що антанта повинна вислати польську армію до Москви. Він хоче, аби Румунія і Польща виступили до війни проти Леніна і Троцького, а головню білею такої війни малоб бути не охорона Польщі, але поваленє соювіського правительства.

Алянтські місії опустили Владивосток.

ЛОНДОН, 4 лютого. — Телеграмі з Владивостоку, під датою 31 січня, доносять, що після спокійної окупації міста революціонерами, алянтські місії вихали звідтам в західнім напрямі.

Німецьке "соціалістичне" правительство заборонило 27 гасет незалежних соціалістів.

БЕРЛІН, 4 лютого. — "Край Цайтунг" сповіщає, що спінене видане двайцяті соціалістичних часопицій незалежних соціалістів. Се має бути наслідком проголошення воєнного стану.

Перебрали адміністративну власть на Шлеску.

ВАРШАВА, 5 лютого. — Між алянтська публіцистична комісія перебрала в свої руки всю адміністративну власть в Тешіні на Шлеску 3 лютого.

Керенський їде до Праги.

ПРАГА, 3 лютого. — Буший рос. прем'єр Керенський і буший міністр війни Савінов їдуть до Праги, щоб там конференувати в справі мілітарної акції Чехословачії, Польщі і Румунії проти більшовицького Чехо-словачийського урядового інформаційного бюро. Керенський і Савінов перебували в останні часи в Лондоні.

Чехо-словачийський міністр заграничних справ Бенеш, промовляючи оноді в парламенті, заявив, що пракське правительство не браво би участі в акції проти якоїнебудь частини Росії, але буде піддержувати ся дотично-того краю політики невтручования; яку піддержує антанта.

Турки воюють з Французами.

ЛОНДОН, 4 лютого. — Телеграма з Константинополя під датою 30 січня доносить до Телеграфічного Обірни про важну битву в околицях Марашу і Ентабу в Малій Азії між турецькими і французькими військами. В телеграмі сказано, що Мараш є сильно zagrożений.

Літвінов головним представником всіх кооператив.

ПARIЖ, 6 лютого. — З Копенгаги доносять, що рос. соювіське правительство назначило свого делегата М Літвінова головним преставником всіх російських кооперативних товариств. Таким робом, союзники, бажаючі вести торговельні через кооперативи, повинні будуть звертати ся виключно до більшевських властей.

На Угорщині люди падають з голоду на улицях.

ЛОНДОН, 22 січня. — Дипломатичні відомости з Відня подають, що засоби помічати на Угорщині є на найнижшій степені, який коли зареєстровано, і що людей, які падають з голоду, збирають там на улицях.

На 16 січня прийшло до сущички між військами і робітничками, однак які податі відомости, в тім не було нічого серйозного.

ВІСТІ 3

Польські рекрут для Петербурга.

Газета "Штадт" в Німеччині сніча с. р. доносить, що в Львові по шеня місцеві зголошували які й старші лосить ся, бу Жидівський бергер Тагбаль зголошоне прокращення армії української ново організованішм доносенням польське мови в Варшаві незалежності Галичини й зяжави до спілкі проти більш.

"Воєводи" Га.

Польські чл що "воєводи" меновані Гармишля, Тармишля, Львова і Цешова. Оба є відомі з давжертві ворогін ролу.

Учительство.

"Dziennik" сніча доносить, що в учительстві не одержало Одні одержало. Одні виплачували, чого воєвисти, з огляд в цілі. При в. м. — 1.40 м денною обірку не цілу к.

Колонії.

Львівський сніча доносить, що в таворі покові вирмає людий. Люднок, в яких в найбільшлюють. До нять до кільктам ус' воєвистрашному там ні одної купелі частотакі вистави з сего осл.

Комуністичний.

Французське вели в свої егерніну агміліонового стичну проманіте" я дія поміщеннях на с встигли фран зібрати зна

Чим далі.

"Што далі" на тут говніне, коли перекр, на оправдати до всего, ш дить з того. Польщено прийнялось вона не ш і зневажає да на його Виходить, нашу землі.

Д-р. Володимир Кучер.

ЩЕ ПРО КІНЕЦЬ СВИТА.

На день 17 грудня 1919 предсказав каліфорнійський астроном Porta кінець нашому світові. Та не по раз перший завис "кінець світа" над людьми. Не треба далеко шукати, бо 19 мая 1910 р. мало наступити затроєне нашої атмосфери в наслідок переходу землі через косу комети Halley-a. d. в ночі з 13-го на 14-тий листопада 1899 р. грозив нам пожар з неба у виді падаючих звезд. Одначе суспільність досить критично відносилась до предсказів каліфорнійського астронома і не улягла обави перед катаклізмами у вселенній в дні 17 грудня 1919. "Нема диму без огня", говорить народна прислівка, тому і у пророцтвах Porta-н містить ся також зерно правди, бодай у тому змислі, що на небі наступили дні 17 грудня м. р. несходні уложеня планет, т. зв. "злуки" або "конюнкції".

Такі злуки, або сповідні приближеня взаїмних планет, бувають не раз (але все даремно) причиною ріжких збав. В старинних і середних віках, коли положення планет приписувано великий вплив на справи на землі, були зсвіт оправдані обави перед часами злук планет, бо тоді діляни планет сумували ся. Найбільшого аліарму наробила в середних віках злука планет в лютім 1524 р. в одинайцятім знаку не

бесного звірнція "Водоноса". А заповів її ше в 1499 році астрольош з Тибенген Stoeffler. Сей злука мала принести дуже великі преображеня майже цілому світові, кліматом, державам, достоїнствам, худобі, диким звірятам, цілій родинності і т. д. Ст зміни мали бути так великі, що о них ніхто ше не чув ні з хроніки, ні з переказів старших людей. Суспільність зрозуміла се як заповідь загального потоу.

Тоді показало ся в обігу яких стокількадесять брошур (мимо друкерських трудностей в тих часах), в яких розобрано можливі наслідки небувалого укладу планетарного. Думки були поділені; були й такі, що виступали проти Stoefflera; одначе з ними мало тоді числили ся.

Аж прийшов критичний лютий 1524 року. Богато людий шукало захисту на горах, другі позували ся своїх власностей, інші будували кораблі і там шукали рятунку. Хроніки з тих часів говорять, що бурмістр міста Тулузы вбудував для своєї родини великий корабель на спосіб Ноя і там сховав ся; иний знову бурмістр уладив собі захист на піддашу свого дому, де спровадив багато лива і меду, що бодай в добрім гуморі приглядати ся як світні.

Та всі приготування були непотрібні, бо не лише лютий, але і цілий рік 1524 не приніс потоу ні ніякого иншого нещастя. Одначе скомпромітовані астрольоги знайшли викруті. Одні говорили, що все було добре предсказа-

не, але не узгляднено обітницї — Господа Бога для Ноя, що потопа більше не повторить ся, инші знову твердили, що вправді потопа не було, але за се... розпочала халопська війна.

Stoeffler сподівав ся світлого катаклізму в 1524 р. в наслідок сповідної геоецентричної злуки планет. Одначе, як переведемо се на мову сучасної астрономії, то злука з 1524 р. була геоецентрична. (Геоецентричний систем приймає за осередок руху планет сонце).

Але астрономи в часах Stoefflera-а піддержували ще геоецентричного систему, ісія якого осередком руху небесних тіл була земля. Астроном Porta старав ся зосунувати свої пророцтва фізичним діланем злучених планет на сонце. Правдивий факт, заобсервований Porta-ю, був слідуєчий:

Дня 17 грудня (і коло сей дати) всі великі планети, крім землі, найшли ся в просторі на одній простій лінії зі сонцем. З одної сторони сонця було шість планет (Меркур, Венера, Марс, Юпітер, Сатурн і Нептун), з другої сторони — один лише Уран. Іншими словами для обсерватора зі сонця шістьпланет було зібраних разом близько себе на просторі 17 степенів, знов осяма Уран світила в діаметрально протинуючому положенню. Така конфігурація планет є дійсно небуваля. Рахунки астроноів вказали, що від Різдва Христа Уран че не з'явив ні разу такого положення зглядом інших планет.

Ми, як, еста, приневолені силою тяготіня землі оставати на ній, интересуємо ся видом неба із нашої планети. На загал явище було подібне, лише планети були розсунені і виглядали більше віддалені від себе. Помінивши Нептуна, якого знає лише математична астрономія, а якого логічн оком не можна бачити на небозводі, як також Урана, що світить в противній півкулі небесного зводу, осталих п'ять планет мало 17 грудня 1919 слідуєчі довоти:

Юпітер 138°, Сатурн 162°, Марс 189°, Венера 217°, Меркур 244° (чим більша довгота, тим планета світить більше на сході).

Юпітер сходить перший, окол 9-тої ввечерю, о год. 11-тій Сатурн, о 2-гій в ночі Марс, о 5:30 раню Венера, а Меркур аж зі снитавем. Юпітер світить як біла звізда, Марс червоною світло, Венера побіває своїм ясим світлом взагалі всі звізди. З огляду на зглядом повільні рухи планет, загаданий уклад планет триває кілька тижнів, так, що дата 17 грудня в згаданому положенню на земськй небосклоні не відіграє ніякої особливої ролі.

По думці більшости астрономів сьогодирчна злука планет не може бути причиною ні великого оствужденя на землі ні затяміння сонця і т. п. Але зсумованє магнетичних ділань планет на сонце могло би в слабому степені відбити ся на фізичному життю сонця (появи), а